

četvrtak, 11. veljače 2021.

P9_TA(2021)0056

Stanje ljudskih prava u Kazahstanu

Rezolucija Europskog parlamenta od 11. veljače 2021. o stanju ljudskih prava u Kazahstanu (2021/2544(RSP))

(2021/C 465/15)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2019. o stanju ljudskih prava u Kazahstanu ⁽¹⁾ i svoje prethodne rezolucije o Kazahstanu, uključujući one od 18. travnja 2013. ⁽²⁾, 15. ožujka 2012. ⁽³⁾ i 17. rujna 2009. ⁽⁴⁾,
  - uzimajući u obzir Sporazum o pojačanom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Kazahstana, s druge strane, koji je potpisan u Astani 21. prosinca 2015. i koji je stupio na snagu 1. ožujka 2020. nakon što su ga ratificirale sve države članice,
  - uzimajući u obzir zaključke Vijeća o strategiji EU-a za središnju Aziju od 17. lipnja 2019.,
  - uzimajući u obzir izvješće o Kazahstanu u godišnjem izvješću EU-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2019.,
  - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te Konvenciju UN-a protiv mučenja,
  - uzimajući u obzir 17. sastanak Vijeća za suradnju EU-a i Kazahstana održan 20. siječnja 2020., 12. dijalog između EU-a i Kazahstana o ljudskim pravima održan 26. i 27. studenoga 2020. i 18. sastanak Odbora za suradnju EU-a i Kazahstana održan 25. rujna 2020.,
  - uzimajući u obzir univerzalni periodični pregled Kazahstana Vijeća UN-a za ljudska prava od 12. ožujka 2020.,
  - uzimajući u obzir UN-ov Drugi fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
  - uzimajući u obzir izjave glasnogovornika Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) od 1. veljače 2021. o sve većem pritisku na nevladine organizacije za ljudska prava u Kazahstanu, od 11. siječnja 2021. o parlamentarnim izborima u Kazahstanu i od 7. siječnja 2021. o koracima za ukidanje smrtne kazne,
  - uzimajući u obzir izjavu Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) o njezinim preliminarnim nalazima i zaključcima u pogledu izbora u Kazahstanu od 10. siječnja 2021.,
  - uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da je posljednjih tjedana primijećeno zabrinjavajuće pogoršanje općeg stanja ljudskih prava i pritisak na organizacije civilnog društva u Kazahstanu, uz stroga ograničenja prava na slobodu izražavanja, mirnog okupljanja i udruživanja; budući da su civilno društvo i organizacije za ljudska prava koje djeluju u Kazahstanu izložene sve većem pritisku i kažnjavanju od strane vlasti te zemlje, što koči napore u provedbi reformi i ograničava ključan rad civilnog društva;
- B. budući da su Europska unija i Kazahstan 21. prosinca 2015. potpisali Sporazum o snažnijem partnerstvu i suradnji kojemu je cilj omogućiti široki okvir za poboljšani politički dijalog i suradnju u području pravosuđa i unutarnjih poslova te mnogih drugih područja; budući da je taj sporazum snažno usmjeren na demokraciju i vladavinu prava,

⁽¹⁾ SL C 23, 21.1.2021., str. 83.

⁽²⁾ SL C 45, 5.2.2016., str. 85.

⁽³⁾ SL C 251 E, 31.8.2013., str. 93.

⁽⁴⁾ SL C 224 E, 19.8.2010., str. 30.

četvrtak, 11. veljače 2021.

ljudska prava i temeljne slobode, održivi razvoj te suradnju civilnog društva; budući da je Sporazum o pojačanom partnerstvu i suradnji stupio na snagu 1. ožujka 2020. nakon što ga su ratificirale sve države članice;

- C. budući da se novom strategijom EU-a za srednju Aziju stavlja snažan naglasak na suradnju EU-a sa središnjom Azijom u zaštiti i promicanju vladavine prava, ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući slobodu udruživanja i izražavanja, te na stvaranje poticajnog okruženja za civilno društvo i branitelje ljudskih prava; budući da Europska unija Kazahstanu pruža znatnu pomoć zbog bolesti COVID-19, među ostalim i pružanjem financijske potpore Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji (WHO) za otpremu više od 8000 kg medicinske opreme 29. siječnja 2021.;
- D. budući da je ESVD opisao parlamentarne izbore u Kazahstanu održane 10. siječnja 2021. kao propuštenu priliku da se pokaže učinkovita provedba političkih reformi i postupak modernizacije te zemlje od posljednjih izbora, dok su ignorirane dugoročne preporuke Ureda OESS-a za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) o više pitanja, uključujući one koja se odnose na temeljne slobode, nepristranost izborne administracije, pravo glasovanja i kandidiranja na izborima, registraciju birača, medije i objavljivanje izbornih rezultata; budući da prema preliminarnim nalazima OESS-a/ODIHR-a i Parlamentarne skupštine OESS-a pravni okvir u Kazahstanu još nije pogodan za održavanje izbora u skladu s međunarodnim standardima;
- E. budući da sustavni nedostaci u vezi s poštovanjem slobode udruživanja, okupljanja i izražavanja i dalje ograničavaju političko okruženje te s obzirom na nedostatak istinskog političkog natjecanja i političkih oporbenih skupina, pri čemu od 2013. nijedna nova stranka nije registrirana, glasači nisu imali istinski izbor; budući da su demokratski izbori temelj za postizanje političkih reformi i izgradnju slobodnog i otvorenog društva;
- F. budući da su dva oporbena pokreta, Koshe Partiyasy i Demokratski izbor Republike Kazahstana, zabranjeni tajnim sudskim odlukama u kojima su označeni kao „ekstremističke” organizacije bez prava na žalbu; budući da je 17 vođa Koshe Partiyasyja poslano u ustanove za pritvor prije suđenja u skladu s člankom 405. i člankom 182. kazahstanskog Kaznenog zakona te da postoji opasnost od dugotrajnih zatvorskih kazni; budući da zatvorenici optuženi za potporu Demokratskom izboru Republike Kazahstana i dalje služe zatvorske kazne; budući da su 26 političkih zatvorenika, među kojima Almat Žumagulov, Aset Abišev, Kenžebek Abišev, Aškat Žeksebajev, Kajrat Klišev, Jerbol Ješkozin, Abaj Begimbetov, Asel Onlabekizi, Jerkin Sabanašijev, Žanat Žamalijev, Dijana Bajmagambetova, Nojan Rakimžanov i Askar Kaurbek, postali žrtve političkog progona zbog njihove potpore tim pokretima;
- G. budući da Demokratska stranka, kao neregistrirana oporbena stranka, nije mogao sudjelovati u tim izborima jer su 22. veljače 2020. vlasti onemogućile toj stranci da održi svoj osnivački kongres u Almatiju; budući da se bez održavanja takvog kongresa stranka ne može registrirati; budući da su se članovi Demokratske stranke suočavali s pritiskom vlasti jer su neki od njih uhićeni zbog navodnih administrativnih prekršaja, dok je drugima onemogućeno putovanje do mjesta održavanja kongresa;
- H. budući da su tijekom izborne kampanje i na dan izbora kazahstanske vlasti pokušale postrožiti kontrolu cenzure interneta, opetovano gasiti internet i prisiljavati građane na instalaciju „potvrde o nacionalnoj sigurnosti” kojom se omogućuje presretanje šifriranog internetskog prometa; budući da raste državna kontrola nad internetom, uključujući pokušaje ograničavanja protoka informacija cenzuriranjem interneta, kontrolom i gašenjem interneta te inzistiranjem da građani instaliraju „potvrdu o nacionalnoj sigurnosti” koja omogućuje presretanje internetskog prometa korisnika interneta;
- I. budući da su se tijekom kampanje dogodila masovna uhićenja; budući da su na dan izbora vlasti nezakonito pritvorile najmanje 350 mirnih prosvjednika u deset različitih gradova; budući da kazahstanske vlasti rutinski sprečavaju mirne prosvjede na kojima se kritiziraju vladine politike; budući da se zakonom o mirnom okupljanju i izmjenama zakona o političkim strankama i izborima usvojenima u svibnju 2020. ne poštuju temeljna prava građana Kazahstana;

četvrtak, 11. veljače 2021.

- J. budući da je ograničena misija ODIHR-a za promatranje izbora (LEOM) izvijestila da su vlasti otežavale i ometale rad neovisnih promatrača, dok je provladinim promatračima bilo dopušteno pratiti izborni proces; budući da su nevladine organizacije za ljudska prava izvijestile da je znatan broj neovisnih promatrača na parlamentarnim izborima održanima 10. siječnja 2021. bio izložen zastrašivanju, administrativnim uhićenjima i novčanim kaznama;
- K. budući da u medijskom okruženju u Kazahstanu prevladavaju medijski kanali u vlasništvu države ili koji primaju državne potpore; budući da je od siječnja do srpnja 2020. fizički napadnuto sedam novinara, dok je 21 novinar, bloger i aktivist pritvoren, od kojih sedmero za vrijeme izvještavanja; budući da su vlasti 2020. pokrenule više od 38 kaznenih postupaka protiv novinara zbog navodnih kaznenih djela kao što su širenje lažnih informacija i poticanje na počinjenje kaznenog djela; budući da su 2016. sve glavne nacionalne oporbene novine zabranjene i da se neovisni novinari i dalje suočavaju s uznemiravanjem; budući da su vlasti pokrenule kaznene optužbe protiv glavnog urednika neovisnih novina *Uralskaya Nedelya*, Lukpana Ahmedjarova, zbog razotkrivanja korumpirane elite, te su više puta fizički napale i pritvorile Saniju Toiken, novinarku koja radi za kazahstansku podružnicu organizacije Radio Free Europe/Radio Liberty, zbog toga što je izvještavala s mirnih prosvjeda i parlamentarnih izbora 2021.;
- L. budući da je od veljače do studenoga 2020. pet oporbenih aktivista ubijeno ili umrlo u nejasnim okolnostima nakon kontinuiranog političkog progona zbog svojih oporbenih aktivnosti, kao što su bloger i žrtva mučenja Dulat Agadil, njegov 17-godišnji sin Žanbolat Agadil, ključni svjedok proizvoljnog uhićenja svoga oca, te Amanbike Kairola, Serik Orazov i Garifula Embergenov; budući da vlasti nisu provele temeljitu i transparentnu istragu njihovih smrti; budući da je od iznimne važnosti da se osobe odgovorne za naručivanje i izvršenje takvih zločina privedu pravdi te da se osigura da ne progone aktiviste civilnog društva i članove obitelji koji traže istinu o žrtvama; budući da su kazahstanske vlasti nadzirale najmanje 200 aktivista koji su sudjelovali na komemoraciji Dulata Agadila ili organizirali aktivnosti prikupljanja sredstava za njegovu obitelj i druge obitelji političkih zatvorenika; budući da je njih 57 optuženo za „ekstremizam”, uključujući Dametkan Aspandijarovu, majku troje djece, koja je trenutačno u kućnom pritvoru i kojoj prijeti zatvorska kazna do 12 godina zbog optužbe za ekstremizam jer je organizirala aktivnosti prikupljanja sredstava za potporu obitelji Dulata Agadila;
- M. budući da u kazahstanskim zatvorima prevladava primjena mučenja i zlostavljanja te da se svake godine najmanje 200 slučajeva mučenja prijavljuje u okviru „Koalicije protiv mučenja”; budući da se počinitelji takvih zlostavljanja ne kažnjavaju, dok su borkinju za ljudska prava Elenu Semenovu tužile zatvorske kolonije zbog razotkrivanja mučenja u kazaškom zatvorskom sustavu na društvenim mrežama;
- N. budući da unatoč pozivima posebnog izvjestitelja UN-a ⁽⁵⁾, Parlamentarne skupštine Vijeća Europe i Europske unije, kazahstanske vlasti zloupotrebljavaju nejasne i preširoke zakone o ekstremizmu kako bi progonili oporbu i borce za ljudska prava; budući da se u skladu s tim zakonom, od 22. listopada 2020., kada su vlasti objavile datum izbora, broj politički motiviranih kaznenih predmeta porastao na 99, posebno na temelju optužbi za ekstremizam; budući da je 69 osoba u opasnosti od neposrednog uhićenja, kao u slučaju aktivistice Gulzipe Džaukerove, i da je 11 aktivista stavljeno u kućni pritvor zbog izmišljenih optužbi za „ekstremizam”;
- O. budući da je nekoliko neovisnih nevladinih organizacija za ljudska prava, uključujući ECHO, Erkindik Kanaty, Međunarodni ured Kazahstana za ljudska prava i vladavinu prava, te Međunarodnu pravnu inicijativu, nedavno osuđeno na plaćanje velikih novčanih kazni te im je 25. siječnja 2020. iz nejasnih pravnih razloga naloženo da obustave svoj rad na najviše tri mjeseca; budući da vlasti, u znak odmazde zbog obavljanja nadzornih aktivnosti, uznemiruju, pa čak i kazneno progone borce za ljudska prava, uključujući Šolpan Džehankovu, Annu Šukejevu, Raigul Sadirbajevu, Aižan Izmakovu, Danijara Kasenova, Altinaj Tuksikovu, Danu Žanaj, Nazim Serikpekovu, Almu Nuruševu, Abajbeka Sultanova, Zuhru Nariman, Ulbolsin Turdijevu, Aliju Žakupovu, Rozu Musajevu i Barlika Mendigazijeva; budući da je u razdoblju od listopada do studenog 2020. najmanje 15 organizacija bilo obaviješteno da su prekršile članak 460-1 Zakona o upravnim prekršajima jer navodno nisu na odgovarajući način obavijestile vlasti o primljenom inozemnom financiranju;

⁽⁵⁾ Posebni izvjestitelj UN-a za promicanje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u borbi protiv terorizma.

četvrtak, 11. veljače 2021.

- P. budući da je 2020. godine 112 osoba, tri dobrotvorne organizacije i jedno trgovačko društvo osuđeno zbog ostvarivanja slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja;
- Q. budući da u Kazahstanu prevladava raširena korupcija među vladajućim elitama, što dokazuje činjenica da je ta zemlja na 94. mjestu prema indeksu percepcije korupcije organizacije Transparency International za 2020. godinu te ometa ljudska prava, socijalnu pravdu i društveno-gospodarski razvoj;
- R. budući da je usred pandemije bolesti COVID-19 vlada zloupotrijebila ograničenja pandemije kao izgovor za jačanje političke represije protiv civilnog društva, aktivista za ljudska prava, oporbenih glasova i zdravstvenih radnika koji su osudili vladine neuspjehe u obuzdavanju epidemije;
- S. budući da su 21. siječnja 2021. dvojicu etničkih Kazaha, Muragera Alimulija i Kaišu Akankizija, koji su pobjegli iz Kine zbog straha od zatvaranja u koncentracijskim logorima, potom pretukli i izboli nepoznati napadači, te se stoga dovoljno pozornosti mora posvetiti stalnim etničkim napetostima u južnim regijama Kazahstana; budući da nasilni etnički sukobi u Kazahstanu i dalje traju, posebno na jugu, gdje su u veljači 2020. sukobi između Kazaha i etničkih Dungana doveli do 11 poginulih, desetak ranjenih i više od 23 000 osoba, većinom Dungana, raseljenih iz njihovih domova;
- T. budući da su kazahstanske vlasti zloupotrijebile mehanizme međunarodne kriminalne suradnje, uključujući Interpolove crvene obavijesti i uzajamnu pravnu pomoć, za kazneni progon i zapljenu dokumenata političkog izbjeglice u Belgiji, odvjetnika i branitelja ljudskih prava Bote Jardemalie; budući da je 29. rujna 2020. Nacionalni sud za azil odobrio politički azil osnivaču Demokratskog izbora Republike Kazahstana Muhtaru Abljazovu, kojeg je kazahstanski sud osudio na doživotnu zatvorsku kaznu u odsutnosti, čime se krši pravo na obranu, uzimajući u obzir sustavnu i političku narav kazahstanskog represivnog aparata i njegovu zlouporabu građanskih i kaznenih postupaka;
- U. budući da kazahstanske vlasti i dalje ciljaju neovisne sindikate i sindikalne aktiviste; budući da je zakon o sindikatima izmijenjen 2020., čime su uklonjeni zahtjevi za članstvo u sindikatima i registracija u dva koraka; budući da je unatoč toj izmjeni gradska uprava Šikmenta odbacila tužbu protiv sindikata industrijskih radnika za gorivo i energiju (ITUFEW) na temelju neutemeljenih tvrdnji ili odredbi koje više ne postoje ili se ne primjenjuju na ITUFEW;
- V. budući da je rodna ravnopravnost i dalje problem u Kazahstanu; budući da nevladine organizacije navode da je nasilje nad ženama nedovoljno prijavljeno i da postoji niska stopa progona slučajeva nasilja nad ženama, kao i slučajeva seksualnog uznemiravanja; budući da je prema podacima UN-a zbog bolesti COVID-19 djevojkama stvorena nova prepreka za jednak pristup informacijama i obrazovanju; budući da žrtvama nedostaje dostatna zaštita te da pravosudni i policijski službenici i pružatelji usluga nisu osposobljeni za utvrđivanje, sprečavanje i reagiranje na nasilje nad ženama;
- W. budući da se LGBTI osobe u Kazahstanu suočavaju s pravnim izazovima i diskriminacijom; budući da je kazahstanski parlament u lipnju 2020. donio diskriminatorne izmjene novog zakona o zdravlju kojima se reguliraju aspekti zdravstvene skrbi za transrodne osobe; budući da je proces promjene rodnog identiteta u Kazahstanu i dalje invazivan i ponižavajući;
1. apelira na vladu Kazahstana da djeluje u skladu sa svojim međunarodnim obvezama i da poštuje ljudska prava i temeljne slobode sadržane u člancima 1., 4., 5. i 235. Sporazuma o pojačanom partnerstvu i suradnji; poziva kazahstanske vlasti da se pridržavaju međunarodnih standarda u pogledu poštovanja pravnog okvira za održavanje izbora i da razmotre preporuke ograničene misije ODIHR-a za promatranje izbora (LEOM), uključujući one koje se odnose na ustavom zajamčene temeljne slobode, sudjelovanje civilnog društva, politički pluralizam, nepristranost izborne administracije, pravo glasovanja i kandidiranja na izborima, registraciju birača, medije i objavljivanje rezultata izbora;
  2. poziva kazahstansku vladu da odustane od politički motiviranih optužbi i okonča sve oblike proizvoljnog pritvaranja, odmazde i uznemiravanja aktivista za ljudska prava, vjerskih organizacija, organizacija civilnog društva, sindikata, novinara i političkih oporbenih pokreta te da omogući ljudima da slobodno izražavaju svoja politička, vjerska i druga stajališta; poziva vladu da izmijeni novi zakon o mirnom okupljanju kako bi se zajamčila ta sloboda;

četvrtak, 11. veljače 2021.

3. apelira na vladu Kazahstana da odmah pusti na slobodu i rehabilitira sve političke zatvorenike, osobito Almata Žumagulova, Arona Atabeka, Nurgula Kaluova, Saltanata Kusmankiza, Darina Kasenova, Ulasbeka Ahmetova, Kenžbeka Abiševa, Jeržana Jelšibajeva, Aseta Abiševa, Igora Čuprina, Ruslana Ginatulina, Askata Žeksebajeva, Kairata Kliševa, Jerbola Jeskozina, Abaja Begimbetova, Asela Onlabekiza, Jerkina Sabanšijeva, Žanata Žamalijeva, Dijanu Bajmagambetovu, Nojana Rakhimžanova i Askara Kirbeka te da bez odgode ukine mjere pritvora prije suđenja i kućnog pritvora te ograničenja sloboda nametnutih civilnom društvu i oporbenim aktivistima, korisnicima društvenih medija i mirnim prosvjednicima; poziva kazahstansku vladu da preispita slučajeve i pruži naknadu bivšim političkim zatvorenicima i žrtvama mučenja, Iskanderu Jeribetovu, Maksu Bokajevu i Muhtaru Džakiševu u skladu s preporukama Radne skupine UN-a za samovoljno pritvaranje i Odbora UN-a za ljudska prava;
4. pozdravlja korake koje je poduzela kazahstanska vlada kako bi zatvorila politički motivirane slučajeve protiv boraca za ljudska prava Danijara Kasenova i Abajbeka Sultanova, ali je zabrinut zbog pokretanja novog kaznenog predmeta na temelju „ekstremizma” protiv potonjeg; poziva kazahstansku vladu da ukine sve politički motivirane optužbe protiv filantropa Barlika Mendigazijeva i okonča politički motiviran progon članova njegove obitelji i bivših suradnika;
5. osuđuje zlorabitu antiekstremističkog zakonodavstva protiv pristaša mirnih oporbenih pokreta, Demokratskog izbora Republike Kazahstana (DCK) i pokreta Koshe Partiyasy te potiče vlasti da dopuste politički pluralizam i natjecanje; potiče kazahstansku vladu da provede preporuke Europskog parlamenta, posebnog izvjestitelja UN-a za promicanje i zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u borbi protiv terorizma i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe kojima se osuđuje proizvoljna primjena zakona o antiekstremizmu;
6. poziva Kazahstan da provede reforme usmjerene na unapređenje modernizacije, demokracije i stabilnosti zemlje, da pojača napore za reformu političkog sustava Kazahstana kako bi se razvili parlamentarizam i višestranački sustav te kako bi se povećalo građansko sudjelovanje; prima na znanje osnivanje Vrhovnog vijeća za reforme i prima na znanje najavu kazahstanskih vlasti o novoj fazi reformi, posebno u pogledu provedbe zakona, pravosudnog sustava i davanja prednosti ljudskim pravima; naglašava važnost nastavka tog procesa, uključujući promjene izbornog zakona i potpunu provedbu preporuka OEES-a/ODIHR-a;
7. poziva kazahstanske vlasti da prestanu primjenjivati kazneni zakon protiv aktivista, blogera, novinara i drugih zbog ostvarivanja prava na slobodu izražavanja;
8. pozdravlja odluku kazahstanskih vlasti da ukinu novčane kazne i dopuste nevladinim organizacijama da nastave s aktivnostima, kako je najavljeno 3. veljače 2021.; poziva da se ukine trogodišnja zabrana aktivizma protiv Maksa Bokajeva i da mu se dopusti nastavak njegova ključnog rada; poziva kazahstanske vlasti da prestanu zlorabljivati sustave financijskog izvještavanja kako bi izvršile pritisak na skupine koje se bore za ljudska prava, da odbace neutemeljene optužbe za administrativne prekršaje protiv skupina koje se terete za navodna kršenja, da usklade zakonodavstvo i prakse o prijavljivanju stranih prihoda s međunarodnim standardima, među ostalim stavljanjem izvan snage članaka 460-1 i 460-2 Zakonika o administrativnim prekršajima, te da umjesto toga zaštite i olakšaju važan rad civilnog društva;
9. ponovno potvrđuje svoje čvrsto uvjerenje da neopravdane porezne inspekcije kojima se progone neovisne nevladine organizacije i uznemiravanje boraca za ljudska prava i pokreta kao što su Bostandyq Kz, Femina Virtute, Veritas, 405 i Elimay te aktivista civilnog društva administrativnim uhićenjima, novčanim kaznama i kaznenim progonima ne samo da ometaju napore vlasti u pogledu reformi, već i štete međunarodnom ugledu Kazahstana;
10. žali zbog zabrinjavajućeg stanja slobode medija u zemlji i poziva kazahstansku vladu da neovisnim novinarima osigura slobodno i sigurno okruženje;
11. poziva kazahstansku vladu da neovisnim sindikatima omogući registraciju i djelovanje u skladu s međunarodnim radnim standardima koje je Kazahstan ratificirao, bez uplitanja ili uznemiravanja; duboko žali zbog šestomjesečne obustave rada Sindikata industrijskih radnika u području energetike (ITUFEW) od 5. veljače 2021. od strane specijaliziranog

četvrtak, 11. veljače 2021.

međuokružnog gospodarskog suda u Šikmentu zbog navodnog neprijavlivanja u skladu sa Zakonom o sindikatima; potiče kazahstansku vladu da na smislen način provede Zakon o sindikatima kako je izmijenjen u svibnju 2020.;

12. sa zabrinutošću prima na znanje novi nacrt zakona o dobrotvornim organizacijama kojim se nameću dodatne regulatorne mjere organizacijama civilnog društva i koji je u izravnoj suprotnosti s logikom i najboljom praksom dobrotvornog rada, kao i nedavnu inicijativu za osnivanje Udruženja organizacija donatora pod okriljem vlade, što bi moglo biti zloupotrijebljeno za kontrolu organizacija donatora, dodatno ograničavajući njihovu neovisnost i vlasništvo nad aktivnostima;

13. napominje da je Kazahstan od 2008., kada je ratificirao Protokol UN-a za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovanja ljudima, posebno ženama i djecom, znatno poboljšao svoje nacionalno zakonodavstvo o progonu trgovanja ljudima i o zaštiti žrtava trgovanja ljudima; međutim, potvrđuje da još uvijek postoji niz izazova s kojima se Kazahstan treba suočiti ako želi iskorijeniti trgovanje ljudima, kako u pogledu potpore žrtvama tako i u pogledu kaznenog progona izrabljivača;

14. poziva vlasti na borbu protiv svih oblika nasilja nad ženama, među ostalim osiguravanjem učinkovitih i pristupačnih kanala za podnošenje prijave i mjera zaštite kojima se uzimaju u obzir potrebe žrtava i njihova povjerljivost; apelira na okončanje nekažnjivosti i djelovanje kako bi se zajamčile odgovarajuće kaznene sankcije protiv počinitelja, uključujući u slučajevima obiteljskog nasilja; potiče kazahstanske vlasti da kriminaliziraju nasilje u obitelji kao samostalno kazneno djelo te da osiguraju kaznene sankcije protiv počinitelja; poziva kazahstanske vlasti da skloništa i usluge za osobe koje su preživjele nasilje u obitelji smatraju „osnovnim uslugama” te da svim ženama i djevojčicama olakšaju pristup, među ostalim i tijekom krize uzrokovane koronavirusom; apelira na Kazahstan da potpiše i ratificira Istanbulsku konvenciju;

15. traži da se potpuno poštuju prava zajednice LGBTI; poziva kazahstansku vladu da zajamči načelo nediskriminacije pripadnika zajednice LGBTI, među ostalim i zakonskom zabranom diskriminacije na temelju rodnog identiteta ili seksualne orijentacije; poziva na odgovarajuće osposobljavanje pravosudnih i policijskih službenika, kao i pružatelja usluga, kako bi se osiguralo da pripadnici zajednice LGBTI dobiju odgovarajuću skrb i zaštitu;

16. apelira na kazahstansku vladu da osigura sigurnost etničkih Kazaha i drugih manjinskih skupina koje su pobjegle iz kineskih koncentracijskih logora, među ostalim odobravanjem trajnog izbjegličkog statusa Murageru Alimuliju i Kaiši Akankiziju te da posveti dovoljno pozornosti kontinuiranim etničkim napetostima u južnim regijama zemlje;

17. savjetuje kazahstanske vlasti da ne zloupotrebljavaju mehanizme pravosudne suradnje kao što su Interpolov sustav crvenih obavijesti i zahtjevi za uzajamnu pravnu pomoć s ciljem progona protivnika režima u inozemstvu i dobivanja pristupa povjerljivim informacijama;

18. pozdravlja ukidanje smrtne kazne za sva kaznena djela u Kazahstanu ratifikacijom Drugog fakultativnog protokola uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima 2. siječnja 2021., čime je ta zemlja postala 88. potpisnica; apelira na vladu Kazahstana da se pridržava svojih obećanja o nultoj toleranciji prema mučenju i da zajamči da se svi navodi o mučenju u potpunosti istraže i da se odgovorni privedu pravdi;

19. apelira na kazahstansku vladu da iskorijeni mučenje i zlostavljanje u zatvorima, poštuje prava zatvorenika i osigura odgovarajuće životne uvjete, higijenu i sigurno okruženje u pogledu suočavanja s prijetnjama koje predstavlja bolest COVID-19;

20. poziva Kazahstan da uvede odgovarajuće zaštitne mjere za osobne podatke i ojača zakonodavstvo o zaštiti podataka te da ograniči upotrebu invazivnih tehnologija digitalnog nadzora i uvede regulatorni okvir kojim se jasno zabranjuje proizvoljan i nezakonit digitalni nadzor, uključujući prepoznavanje lica, u skladu s ljudskim pravima;

21. poziva EU i njegove države članice da, među ostalim na sastancima na vrhu i drugim sastancima na visokoj razini, u multilateralnim forumima i putem lokalnih predstavništava, snažno podupiru civilno društvo, poduzmu dodatne mjere za pružanje potpore kazahstanskom civilnom društvu putem Komisije, uključujući, ali ne ograničavajući se na širenje programa dodjele financijskih bespovratnih sredstava na organizacije civilnog društva koje promiču ljudska prava, demokratske vrijednosti, vladavinu prava i temeljne slobode u Kazahstanu, posebno branitelje ljudskih prava, te da ojačaju međuljudske kontakte s građanima Kazahstana; naglašava da bi financijska pomoć Kazahstanu trebala biti usmjerena na pružanje potpore civilnom društvu i žrtvama političkog progona, a ne na podupiranje autoritarnog režima;

četvrtak, 11. veljače 2021.

22. potiče delegaciju EU-a u Kazahstanu da unaprijedi suradnju s lokalnim članovima civilnog društva organiziranjem redovitih sastanaka i davanjem preporuka na službenim sastancima s dužnosnicima kazahstanske vlade;
  23. poziva delegaciju EU-a u Kazahstanu na praćenje aktualnih kršenja ljudskih prava i zauzimanje javnog stava prema tim kršenjima, pružanje pomoći žrtvama političkog progona i pritvorenim aktivistima sudjelovanjem na suđenjima vladinih kritičara i branitelja ljudskih prava i traženjem posjeta u zatvorima te brzo i odlučno reagiranje na svaki čin koji je u suprotnosti s načelima vladavine prava, demokracije i ljudskih prava;
  24. poziva nedavno odobreni globalni režim sankcija EU-a za kršenje ljudskih prava, kojim se EU-u omogućuje da se usmjeri na počinitelje ozbiljnih povreda ljudskih prava diljem svijeta, čime bi se, u slučaju Kazahstana, omogućilo ciljanje pojedinaca, subjekata i tijela koji su uključeni u raširena i sustavna kršenja ljudskih prava ili su s njima povezani; poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da razmotre uvođenje ciljanih sankcija pojedincima odgovornima za kršenje ljudskih prava;
  25. zahtijeva da ljudska prava budu prioritet EU-a za suradnju sa središnjom Azijom; naglašava da se dublji politički i gospodarski odnosi s EU-om, kako je predviđeno Sporazumom o pojačanom partnerstvu i suradnji, moraju temeljiti na zajedničkim vrijednostima i biti povezani s aktivnim i konkretnim angažmanom Kazahstana u pogledu demokratskih reformi koje proizlaze iz njegovih međunarodnih obveza i obveza;
  26. poziva Komisiju i potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika da provedu sveobuhvatno preispitivanje Sporazuma o pojačanom partnerstvu i suradnji s obzirom na nedavne događaje i ishod revizije trgovinske politike;
  27. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za srednju Aziju, vladama i parlamentima država članica te predsjedniku, vladi i parlamentu Kazahstana.
-